

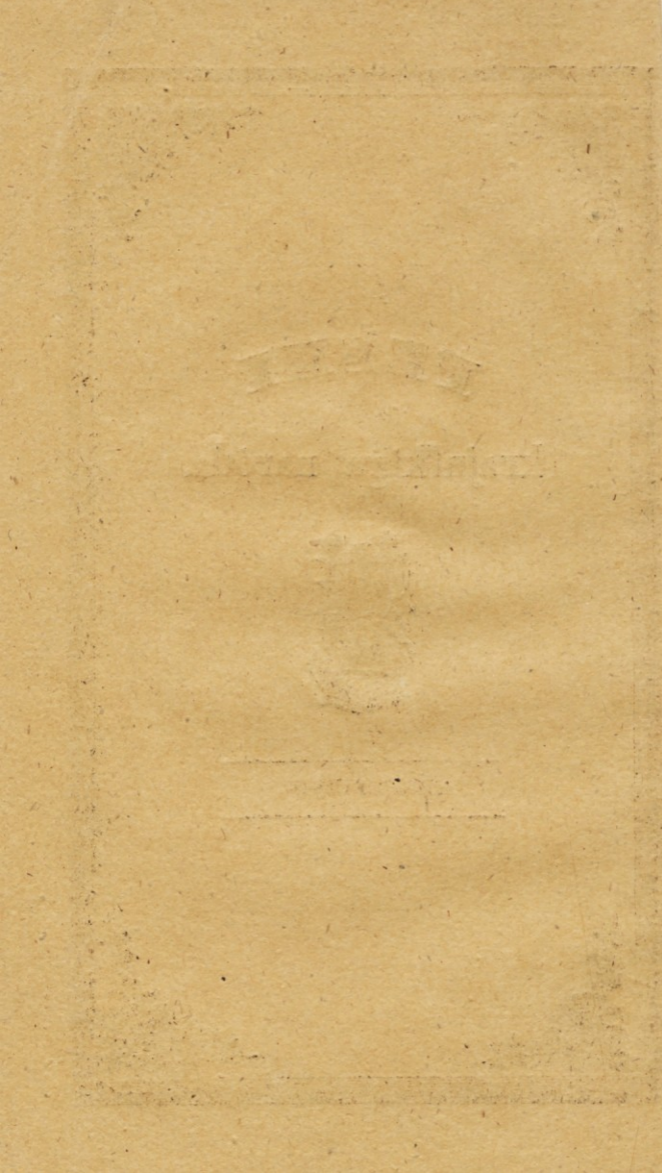
1758. VIII. f. 34

PESMI

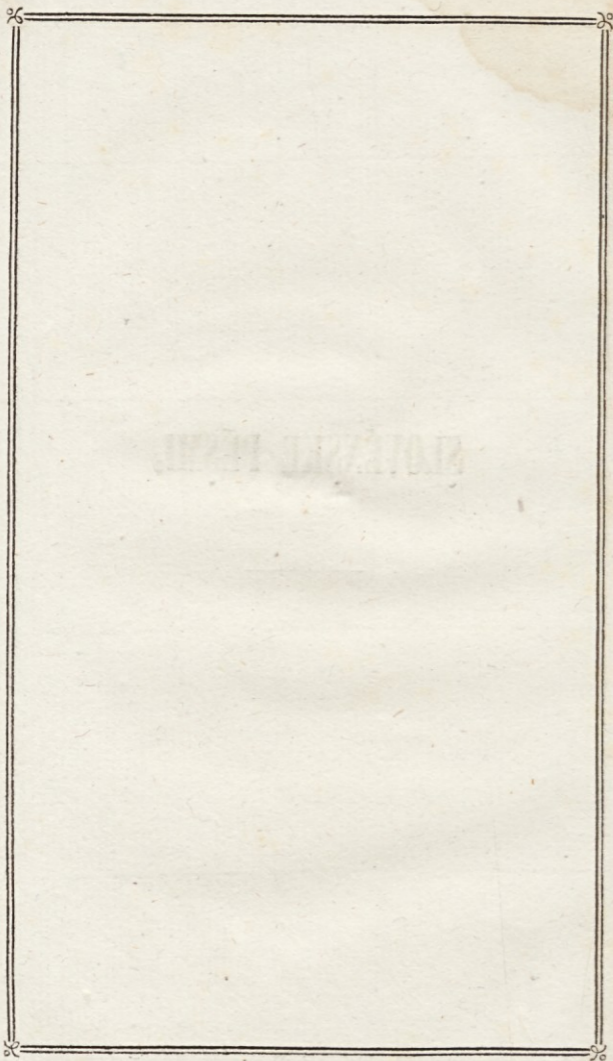
krajnfkiga naróda.

DRUGI SVESIK.

ŠLOVÉNSKE PĚSMI.

SLOVENSKE

P É Š M I,

krajnškiga naróda.

Drugi svésik.

V LJUBLJANI.

Natisnil jih je, in na prodaj jih ima Joshef Blasnik,
na brégi, Nr. 190.

1840.

REVOLVER

P E S M I

Warrant No. 100

5435/0517

Drugi svjedoštvo

V. JURISDIKCIJA

Warrant No. 100, in no probal...
na drugi, No. 100

1870

Baláde in románze.

Alénzhiza, Grégzova sestra.

Leshí, leshí steshíziza,
In ta peljá v fréd Turfhkiga,
Kar vidi dáljezh mi okó
V Turzhíjo nótri globokó.
Po nji pritékel je enkrát
Turfhkiga Zàra slúga mlád'. —
Bog me da, de je tá, de veljá!

Štojí na prag Alénzhiza
Grégzova sestrižhiza:
„No slúga mládi, kám pa gréfh?
Al mêní kaj povédat' véfh?
Kaj dôbriga, kaj húdiga,
Od môjga Grégza ljúbiga?“
Bog me da, de je tá, de veljá!

Odgôvor tak' ji flúga dá,
 Mlad flúga Zára túrfhkiga:
 „Od Grégza mi nizh snán'ga ní,
 Od njêga se ne govorí;
 Saglédal ga jes nísim sam;
 Pa sej ga túdi ne posnám.“
 Bog me da, de je tá, de veljá!

Tak' rêkla je Alénzhiza,
 Šestriža svôj'ga Grégiza:
 „Brat mój je vsák'mu Túrku kóf,
 Do pèt pa dólgo háljo nóf",
 Obílno rósh' na nji se vid'
 Ino s svílo je ves obvit.“
 Bog me da, de je tá, de veljá!

„Ko brítvo, sábljo 'má ojstró,
 In kákor sólne vso svitlo,
 Po frédi kázha ji leshí,
 Na kônzu ôgenj 's njé gorí.
 Je v kázhjím strúpu káljena,
 Med Túrke je namérjena,“
 Bog me da, de je tá, de veljá!

„Rudézho kápo 'má na glav',
 Sa kápo je tri pêra djal,
 Sherjávove so pêra té.“ —

In flúga sdaj takó pové:

„Od Túrkov bil enák je vbít,
 Tvoj Grégez snal bi tifti bit'.“
 Bog me da, de je tá, de veljá!

Sdaj kaj storí Alénzhiza
 Sestríza svôj'ga Grégiza?

Bersh têzhe gôri v kámrizo,
 Oblézhe dólgo háljizo

Ji dólgo, dólgo do petá,
 Vso táko, kákor Grégzovo.

Bog me da, de je tá, de veljá!

In vsáme fábljizo ojstró

In kákor sólnze tak' svitló;

Po frédi kázha ji leshí,

Na kônzu ôgenj ji gorí,

Je v kázhjím strúpu káljena,

Med Túrke je namérjena.

Bog me da, de je tá, de veljá!

Rudézho kápo na se dé,
 Na kápi pèra tri stojé,
 Sherjávove so pèra té
 Vse je, ko je pri Grég'zu b'lo
 In têzhe v shtálizo takrát
 Ši bèrs'ga kônjzha obfeklát.
 Bog me da, de je tá, de veljá!

Na pávze se naflónila
 Na kônjzha bèrso perhnila,
 Ko ptíza dáljezh sdaj derzhí,
 Hjár shòtor túrfhki mi stojí. —
 O Grégzova sestrízhiza
 Junáfhkiga fi sèrzhiza!
 Bog me da, de je tá, de veljá!

V shotôrje dírja, dírja v skók,
 Turzhínē séka vse okróg —
 Li tól'ko jih sa njo leshí,
 Ko snópja sa shenjízamí,
 Al dròbne tráve spod kosá,
 Ko Bog nam dôbro létno dá.
 Bog me da, de je tá, de veljá.

Pri ôknu túrfhki Zár stoji
 Ino takó le govori;
 „Hudôbe túrfhke, vé, gerdé!
 Nizh drúsiga ni vas, k' lashé —
 Vi práv'te: Grégza vbili smo:
 Şam vídim délat' ga ştraşhnó.“
 Bog me da, de je tá, de veljá!

„V şhotôrju dírja, dírja v fkôk,
 In Túrke féka vse okróg,
 De tól'ko jih sa njó leşhí,
 Ko şnópja sa şhenjízami,
 Al drôbne tráve şpod kofá,
 Ko Bóg nam dôbro létno dá.“
 Bog me da, de je tá, de veljá!

Sdaj kaj ştorí Alénzhiza,
 Şeştríza fvôjga Gregiza?
 Junáşhko blishej Zára gré,
 Pokáshe zhèrni kíti dvé,
 Dvá béla lépa: zíseja
 Imá táke tvôja Zarinja?
 Imá táke tvôja Zarinja?
 Bog me da, de je tá, de veljá!

Terdogláv.

I.

Stojí, stojí zherni grad,
 Níma óken, níma vrat,
 Snótraj je veľ poslazhèn,
 Svúnaj s máham porashèn ;
 Va-nj je sáma líniza,
 V nji stojí Marjétiza,
 Zhéfhe dólge fi lasé,
 Vúnkej bíferi leté
 In kámnizhki démantni. —
 Vše se v slátu ľesketá!

Príshel kráľjevizh je mlad,
 Ki 'ma šhpánjskí tron naštát',
 Sajze túd' okróg loví —
 Šhe ji právi, govorí:
 „Ti prelépo fi telo,

O, de b' kèrfheno biló!
Jes bi vsél te sa svojó.“

„„Gotóvo fim jes kèrfhena,
Mi je imé Marjétiza,
Šim tvòja jes sestrízhiza.““

„Oh, kak' prifhlà fi ti v ta kraj,
Marjétiza, mèni povêj!“ —

„„Nêfli so me po kerstu
Bôtri mládi, trápaŝti,
Šo na kríšem pot me djáli,
Me nizh nifo prekrísháli;
Bersh je Terdogláv prifhèl,
Upanje do mène imèl.
Dojníz iméla fim devét,
Nifo hòtle prav shivét';
Te so se vpijánile,
Mène ne prekríshale,
V péŝt dobíl je Terdogláv
Šimkej mène djál.““ —

„Al' mórem dôbro ti ŝtorit',
Te sestrízo odreshít'?“

„„Láhko, láchko, brátez mlád'!
 Snáfš ti mênì pomagát' —
 Dánaš vézher ofem dní
 Bo zhetèrtek kváterni;
 Prídi do gradú tegà
 Terdogláv ne bó domá.
 Pojde doli v Ogerfko,
 De pri dvéh príféгах bó,
 Dúfho faj dobíl enó.
 Prinêfi blagodáre té:
 Tri káplje posvezhêne vodé
 Ino sráven túdi tri
 Šèrna Šhtéfanje solí,
 Švézhizo Mariíno
 Ino máfšni plájšš s sabó,
 Ga pogèrnit pod manó.““

Prífhel je zhes ósem dní;
 Kar je rèkla, ji štorí,
 Terdogláva v gradu ní;
 Šhèl je bil na Ogerfko,
 De pri dvéh príféгах bó,
 Dúfho safázhil faj enó.

Králjizh tríkrat jo pokropí
 In tríkrat vèrshe v njo solí
 In fhmárno svêzhizo prishgè,
 Pa máshni plájsh po tléh raspnè.
 Marjétizo se na-nj spuští
 Sláte okóvne v rokáh dershí.
 Sasvenzhálo je stráshnó,
 Šlifhi se v devéto deshelo.

Terdogláv se sagrosí:
 „Prifegájte, se mudi!
 Sláta okóva mi svenzhí,
 Šila se Marjétizi godí.“ —

Terdogláv pridé domú,
 Marjétize ni vezh imèl.
 Rékel kraljizhu je takó:
 „Kaj vsél·fi mi Marjétizo?
 Shêno iméti jo nesmésh,
 De sêstra je, ti dôbro vésh.
 Púšti, de jo jes imám,
 Šaj sa njo, kar hózhesht dam.“ —

„„Jes ne dam Marjéte préd,
 Sláto kókljo zhem imét,

Sráven sláte pífheta ;
Pôtlej ôna bo tvoja. —“““

Terdoglav rad vse storí,
Kar králjizh mu naloshí. —
Králjizh právi: „Ne dobish
Je she ti sa ta drobish!
Ti prinêfi sláti grad,
Pôtlej ti jo hózhem dat'!“ —

Terdoglav lè spet storí,
Kar králjizh mu naloshí. —
Kraljizh pravi: „Ne dobish
Pred Marjétize, de bosh
Krishno prebredil vodó.“
Terdoglav pa mu je djal:
„„Nizh ne bom vezh têbi dal!““
Pôtlej she k' Marjéti gré,
In fladká se okróg njé:
„Ajd' Marjétiza s menoj,
Šaj t' ne bode tak hudó!

„„Slat glavnik mi daj popréd,
Rumêne lasé zhesát'“““. —

Dal on ji glavnik je slat,

Špét sazhne jo naganjat':

„Ajd', Marjetiza! s menó,

Šaj t' ni biló prehudó.“

„„Slate nishke, slato fhét,

Hozhem, prédenj grém, imét'.““

Špét obóje ji je dál,

Špét nagánja jo in prav'

„Ajd', Marjétiza! s manó,

Šaj t' ni bilo prehudó.“ —

„„S tábo nozhem jes hodit'

Kóf slata mi morash dat',

De sidala bódem grád,

Préd, ko pójdem spét s tabó.““

Terdoglav ji spolni tó. —

Grad je ona sidala,

In menihe je poklizala,

Šo posvétli njéni grád,

De se nótri nizh ni bát';

Terdoglav pa vun sletí,

Pol gradú s sebój valí.

Marjétiza in Terdoglav v povôdnim grádu.

2.

Je shla mati po vodó,
 Vséla je déte sabó;
 Prifhel je povôdni mósh
 Povôdni mósh, Terdoglav.
 Vsél je déte mládo
 Néfel ga je v vódo.
 Marjétiza pod vodó
 Šinka siblje mládiga
 Poldrugo léto stariga. —
 „Kaj te prósim, Terdoglav!
 Puſti mène k mater' v váf,
 De pójdem flovo jemát.“
 „„Le pójdi, tí k máter' v vaſ!
 Hôdi po ſhirôkih zéſtah
 Kodar tovorniki hodijo,

In strašhno preklinjajo ;
 Ne hòdi po vóskih stesizah,
 Kodar rómarji hódijo,
 Švét' róshinkránz molijo ;
 Bi ne mògla vvezh nasaj!“ —
 Marjétiza ni sa to márala.
 Šhlà je po vóskih stesízhizah
 Kjér romarji hódijo,
 Švét' roshinkranz mólijo.
 Kadar je príshla Marjétiza,
 Prófi svôjo mater prav lepó :
 „Kadíte, kropíte s blagoflovno vodó
 In dajte mi blagóflovvov pét,
 De me Terdoglav vsél ne bó,
 K' bo sdaj príshel sa menó!“
 Komaj so kadíli, kropíli,
 Terdoglav pride sa njó :
 „Marjétiza ! ne morem te vséti ;
 Pojdi sáma nasaj !
 Déte se jóka mílo.“ —
 „Jes ne grém vèzh nasaj,
 Naj jóka v bôshjim iménu !
 Mêne nikdar nasaj ne bó!“ —

Terdoglav se mozhno rasjesí,
 Príme otrôka sa peté,
 Vdari ga pri hifhi ob voglé.

V i d a.

Lépa Vida je pri morju stála,
 Tam na brodu si peljníze prála,
 Zhern samórz po fivim morju pride,
 Barko vstavi, vprafha lepe Víde:
 „Sakaj, Vida! nifi tak' rudézha,
 Tak rudézha nifi, tak' zvetézha,
 Kakor si ti perve léta bila?“

Vida lépa je odgovoríla:
 „Kak' bi b'la rudézha in zvetézha,
 Ker sadéla mène je nefrészha!
 Oh! domá bolno je môje déte,
 Poslufhála fim neúmne svéte!
 Omoshíla fim sè, starza vséla;
 Malokdàj fim, f'rótiza veséla. —
 Bolno déte zel dan prejokuje,
 Zélo dolgo nózh mósh prekashluje!“

Zhèrn samórz'z ji rêzhe ino pravi:
 „Zhe domá jim dobro ni, sherjaví

Še zhes mórje vsdignejo; ti s máno
 Pojdi serzhno fi osdravit ráno. —
 Kaj ti právim, po tè, Vida sala!
 Je kraljíza šhpánjska me poslála,
 Ji dojiti mládiga kraljízha,
 Šinka njén'ga, mlad'ga zesarízha.
 Ga dojíla bósh ino sibála,
 Pest'vala, mu postljo postiljála,
 De saspí, mu lépe pésmi péla;
 Huj'ga déla tam ne bósh iméla.“

V barko lépa Vida je stopila;
 Al' ko šta od kraja odtegníla,
 Ko je barká shé po morju tékla,
 Še sjokala Vida je in rekla:
 „Oh! firota vbóga kaj fim stríla!
 Oh! komú fim jes domá pustíla,
 Déte svôje, finka neboglen'ga,
 Mosha svôjga, s létmi obloshén'ga.“

Ko pritêkle so b'le tri nedélje,
 Jo h kraljizi zhèrn samórz pripélje. —
 Sgóday lépa Vida je vstajála
 Tam pri oknu sólnza je zhakála,

Potoláshit shalošt nesrezhêno.
 Poprafhála sólnze je rumêno:
 „Sólnze! sharki sólnza! vi povéte,
 Kaj mój finek déla, bolno déte?“

„„Kaj bi délal sdaj tvoj finek máli!
 Vzhéraj svézho révzi so dersháli;
 In tvój ftari mósh je shel od hishe,
 Še po morju vósi, têbe ishe,
 Têbe ishe, in se grôсно jóka,
 Od britkósti njêmu ferze póka.““

Ko na vézher pride luna bléda,
 Lepa Vida spét pri oknu gléda,
 De b' fi serzhno shálošt ohladíla,
 Blédo luno je ogovoríla:

„Luna! sharki lúne! vi povéte,
 Kaj mój finek déla, bolno déte?“ —

„„Kaj bo délal sdaj tvój finek máli!
 Dan'f so vbógo fróto pokopáli,
 Ino ozha tvój je shel od hishe,
 Še po mórju vósi, têbe ishe,
 Têbe ishe, se po têbi jóka,
 Od britkósti njêmu ferze póka.““

Vida lépa se sjókala húje,
 K' nji kraljiza príde, jo sprashúje:
 „Kaj se têbi, Vida! je sgodilo,
 De tak' filno jókash in tak' mílo?“

Je kraljizi rêkla Vída sála:
 „Kak' bi f'róta vbóga ne jókala!
 Ko pri oknu sláto fim posódo
 Pomivála, mi je pádla v vódo,
 Je is okna pádla mi vífôz'ga
 Kup'za sláta v dno morjá globôz'ga.“

Jo toláshi, rêzhe ji kraljiza:
 „Jénjaj jókat in mozhiti líza!
 Drugo kupzo sláto bóm kupíla,
 Te pri kralju bódem 'sgovoríla.
 Id', kraljizha dójí, môjga fina,
 De te míne tvôja bolezhína!“

Réf kraljiza kup'zo je kupíla,
 Réf pri králju jo je sgovoríla;
 Vřak dán vùnder je pri oknu stála,
 ře po finku, ôzhu, mósh' jókala.

Lambergar in Pégam.

1.

Tam béli Dunaj mi stojí,
Na Dunaju kaj se godí,
Me dobro poslušajte vi!

Je v frédi mésta trátiza,
Na trati ráste lipiza,
Dunaj hladí njé fézhiza,
Pod féngo misa rumèna,
Okóli mise stòli pà;
Šedí na stolih gospodà.

Med njimi Zesar govori:
„Po môji misli se mi sdí,
Kraljéstvu našim' glíhe ní.“

Pridérja Pégam in drizhí,
Ofhabno tako govori:
„Šo prásní vašh' pogovori!“
Naprej she Pegam govori:

„Kar právim vám, gospodji vi! —
 Zesarja vùn tud' ne spuťí —
 Imájo vél'ko gospostvò,
 Pa ne junaka pod sebo,
 Katér' bi skúfil se s manó.“

Odgovori mu Zar takó:

„Kaj zhéhsh prashati me sa tó?
 Ga jmám, de ti presédal bó!
 Na krájnski sêmlji mi shiví,
 Kér se na kámnu govori,
 Še têbe nikdar ne bojí.
 Krifhtof Lambergar s iménam,
 Na sivji skal' prebiva tam;
 Te v pést shelí dobiti sam.“

Prav Pégam: „Pishte mu list,
 Domá puťi naj vse na strán,
 Pridérja mênì naj u bran!“

Mu rêzhe Zesar pisat list,
 Zhlovéka bersiga dobit',
 De móre kmál' do njêga prit!

Isgovorí komàj enkrat,
 Še najde prezaj póbezh mlad,
 Ki list ponêse njemu rad,
 Ponêse v lépo deshelo,
 V goráto krájnsko deshelo,
 Tje Krifhtosu Lambergarju.
 Svezhér je Dunaj sapustil,
 Letí ko bi ga slad podíl,
 Je sjutra shé v Tershizhu bil.
 Gospóde tukaj on budí,
 Pohlévno jih nagovorí:
 „Kjé Krifhtof Lambergar stoji?“
 Pred njim se vsi priklanjajo,
 Mu s perftam grád pokashejo.
 Sa kapo vtákne béli list,
 Naprót priklóne jim se nisk',
 Gré hitro ko nebéshki blisk. —

U líni stara mát' stoji,
 Ino pri sêbi govori:
 „De tó pa shé nizh prida ní!“
 Do fina têzhe svojiga,
 Do Krifhtofa Lambergarja,
 De b' lépo ga poduzhila.

„Konjizha jmášh ko ptizhizo,
 Slató sobljè pshenízhizo,
 Pijè sladko rebúlizo,
 Štojí pri jáflih sédem lét,
 Na sólnze mi nikol' ne gré,
 In vidil ni fhe bel'ga dné.“
 Takó fhe mâtí rekla je:
 „O kaj ti právim Křifhtofe!
 Na té rezhí poslušhaj me!
 Hudízha ima Pégam dvá,
 Premágal bodefh ti obá;
 Le gléj, de te ne sapeljá.
 Ak bódefh vidil tri glavé,
 Dve krájne njemu pušt' obé,
 Na frédno naj ti fábla gré!“
 Podá se v svitlo kamrizo,
 Na glávo dene kapizo,
 Pripáfhe sebi sabljizo,
 Saséde konjzha bersiga,
 Roko pa materi molí:
 „Mat' môja, sdrav' ostan'te vi!“
 Mi sdaj pa s konjem sadrizhí,

Ko stréla hitro mi letí,
 In se popréd ne vstanoví,
 De v béli Dunaj pridrizhí.
 Po Dunaju mi dérja v skók.
 Šo pri kosilu vſi okróg. —
 Pegamu pade shliza 's rók.
 In Pégam tako govori:

„Naj se prevèzh ti ne mudí,
 De gláve bi ne sgubil tí. —
 Al' hózheſh kaj pozhákati,
 Al' zheſh se prezàj máhati,
 Ter ſvojo glavo vagáti?“

Je Kriſhtof tako govori:

„Ne bóm se dolgo jes mudíl,
 Na Krajnſkim fim ſhe vzhéra bíl.“

Ga praſha Pégam ſpét takó:

„Kje pa se bo godilo tó?
 Al' tù na terg' ſhirokimu?“

Mu právi Lambergar takó:

„Na pólju, de vſi vidiſjo;
 Sa najo zhaſt ſe bijeva.“

Naspróti sdaj saderjata,
 Sa vshésmi se opráshneta,
 Ši nizh ne stór'ta hudiga.
 Takó pa Pégam govori:
 „Premôzhniga mi she b'lo ní!
 Te, Krifhtofe! kaj to skerbí?
 Al' konjizh tvój bo shaljovàl,
 Po pólju bode rasgetàl,
 Ko gospodárja bo iskàl.“
 Pa Krifhtof tako govori:
 „Sa drusiga pa mēni ni,
 Ko tó, kar tēbe mál' skerbí;
 Sa tvòjo shídano gospó,
 Ko tako mláda vdòva bó,
 Ne vésh, de men' dopádla bó?“

Še v drugo Pégam saletí,
 Še Krifhtofu pokashe krí;
 Mu vùnder file ne storí.
 Ko v trétje vkùp saderjata,
 Takrát se dôbro pozhitá,
 Sa vselej boj raslozhita.
 Je méril Krifhtof frédniga,

Na strán je puštil krajniga,
 Udári rávno frédniga;
 Je njêmu pravo glávo vsél,
 Pa hitro njó na jélzo vjél. —
 Ves Dunaj tega je vesel.

Drizhí na béli Dunaj sh njó,
 S junaka Pégama glavó,
 Jo káshe Dunajzhem lepó.

Mu rêzhe tako svitli zár:
 „Junák ti môshki Lambergár!
 Kaj zhefh iméti sa tvój dár?“

Pa Lambergar odgovorí:
 „Na krajnskím imam tri gradí,
 De b' môji, prósim, lástni b'li.“

Pa Zesar tako govorí:
 „Kar zhefh imét' naj se sgodí,
 Kar dolgo le tvój ród shiví.“

Lambergar in Pégam.

2.

Pégam dírja jaderno,
 Déla nôrza se možhnó
 Is gospôde Dunajske
 In svetlost' zesarjeve.

Tako pravi, govori:

„Kjé se tak junak dobí? —

Kaj ti pravim, Zesarost! —

Ti ga nimash pod sabo,

De bi skufil se s mano.“

Tako zesar govori:

„Kaj ti pravim Pégam tí,

Jes ga imam pod sabó,

De se skufit gré s tabó.

Velik ni, pa je shiròk,

Tó de tukaj je od rok;

V krajnsk' deshêli je domá,
 Lambergar junak je tá. —
 Gôr' na Bêlim kamnu stoji,
 Še nikogar ne boji,
 Ko Marie in Bogá,
 Vsmiljeniga Jesufa.“

„„Bó naj, kjér zhe; poshlji po-nj
 Ali pišhi mu na dóm,
 De se sh njim poskufil bom.““ —
 Hítro zesar písmo storí,
 Lambergarju nêsti velí.

Štara mati v líni stoji,
 Tako pravi govori:
 „Kaj ti pravim, fine ti!
 Lambergar, ti fine mlád!
 Pób'zha vidim v pólj' dirjat',
 Pavovo na klobúk' peró;
 To pazh prida nizh ne bó!“

Lambergar jél je písmo brat',
 In folso s folso pobiját',

Mati sa pezhjó fedí
 Ino takó le govori:
 „Kaj je, Lambergar mój mlad’!
 Ki sazhél fi pismo brát’
 Ino solse prelijat’,
 Pa debéle slo solsé,
 Kakor vinfke jagode?“

„„Kaj bi ne? kakó bi ne?
 S Pégamam vojfkvat’ se je.
 V zhelo je tri pedí shirok
 Tri v zhelo pa pedí je dolg;
 Kér vojfkovat se moram sh njim,
 Terdiga bôja se bojím!““

Štara máti govori:
 Šin Lambergar! li molzhi ti!
 Jes doma bom sa pezhjó,
 Pa pri tēbi s vso mozhjó,
 Bom molila roshinkranz;
 Šrézhin bóde bôja konz.“

„Ko bo Pégam shel nad té,
 On imel bode tri glavé;

Méri pa li v prédnjiga,
 Mahni pa le v frédnjiga,
 Kadar vershesh glavo prêzh,
 Jo nafádi gôr' na mêzh.“ —

Lambergar pa gré na tó
 V shtal'zo vélbano lepó,
 Švôjga vsame kônjzheta,
 Vfiga bers'ga Pramzheta,
 K' sédim lét na dnev' ni bil,
 Tud' ne mersle vôle pil;
 Pil rebúlo je sladkó,
 Jël pshenízo rumeno.
 On se hítro saprafhí,
 Dunaj v nôzh' in dnevu dohití,
 Tamkej pa drizhí možhnó,
 Šhípe se 's ókenj vsujejo. —

Pégam pri kofil' sedí,
 Shlíza 's rôke mu sletí.
 Šhe takó pravi govori:
 Al je grom al treskanje,
 Al vós burovshevi gré?
 To ni trésk ne gromenje,

Tud' vós burovshev ne gré,
 To jesdari mi gospod
 Shlahetni Lambergar le tód'!

Pégam ga h kofíl' ravna,
 Lambergar odgovor dá:
 „K' tvôj' ne grém pojédini,
 Lé h junashkim bôrjenju.
 Nifim prishel na gostí,
 Le nad tvôje grém kostí!“

Pégam mu odgovorí:
 „Mèni nizh sa têbe ní,
 Ki imash roso glavó;
 Mèn' sa tvôjo je shenó,
 Mláda reva bo doma
 Kruha potlej stradala. —
 Kjú se skufiti shelish?
 Al na Dunajskim tershish'?“

„„Kjú se bábe bíjejo,
 Še junak' ne sprimejo —
 „Al na dvór' Zesarjevim?“
 „„Kjú se svinje kólejo,

Še junak' ne borijo.
 V ravno pojva vun poljé,
 Kakor tak' mu boju gré,
 De naj vídjo vsi ljudjé,
 Vsa gospôda Dunajfska
 Vídi tamkej naj lohka.““

V pervo se sadérjata,
 Ši klobúke sbijeta;
 V drugo se sadérjata,
 Masínze fi okervita;
 V trétje se sadérjata,
 Glave prozh fi sékata.
 Pégam je imel glave trí,
 Šrednja njemu odletí;
 Lambergar jo vershe prêzh —
 Ter nabôde na svój mêzh.
 On k zesarju sh njo drízhí,
 Oginj od podkov letí.

Švítli zesar v lin' stojí
 Ino pravi, govori:
 Hvaljen bódi vézhni Bog!

Kôn'z je boja in nadlóg!“
Švitli zesar dalej prav':
„Lambergar! kjé bosh ti stal?
Al' zhesih bit' na Dunaju,
Al' na krajnsko grésh domu?“
Lambergar si krajnsko svól',
Kjér je frezhin sadovolj. —

Kralj Marko.

Stoji filna škála, béli grad,
 Notri se f-haja Marko mlád
 In mláda Alénzhiza,
 Lépa turfhka devozhiza.
 Šta sjutraj sgódaj vstajala,
 Vefélo se sprehájala.
 Šhla šta na íspe visoke
 Odpérat line shiroke.
 Tako Alénka govori:
 „Gošta meglá po polj' leshí —
 No kaj je tó? kako je tó?
 Kaj, Marko, kol' is téga bo?“

Tako je rékel Marko mlád:
 „Tam ni nobène meglè snăt',
 Le turfhki konji tak' sopó,
 Ki k mêní v goštje sdáj gredó.

Ko Turki pridejo pod grád,
 Napróti pojdi jim do vrat';
 Ko pa po mênì vpráshajo,
 Po turfhko se obnašhajo,
 Odgôvor jim tako le dàj:

„Domá ni mlad'ga Marka sdaj,
 Ne bo ga tudi drévi she
 In jutri vézher javeljne.“

Shé so pod grád prijésdili,
 Šamó odpérat' vidíli.

S desnízo jih sprejémala,
 S levízo jih objémala:

„No dobro jutro, Turki, vi!
 Pri domu mlad'ga Marka ni,
 Ne bo ga drévi tudi she
 In jutro vézher javeljne.“

K rumêni mis' jih posadí,
 Dovolj da vina in jedí;
 Hití orôshje jim pobrat',
 Ga nefe v hrám sédemnajstkrat.
 Tam Turkam je napívala,
 Ši v nádrije ga slívala.

Ši sabljo brufi Marko mlád,
De se potrěfa svitli grád.

Takó en Turek govori:
„Kogá na verhu tak gromí?
Gotovo Marko je domá,
Na brufu svitlo sabljo 'má.“

Tako Alénka govori:
Sdaj mlad'ga Marka doma ní,
Ne bo ga drévi tudi she,
In jutri vèzher javeljne.
Tako lè pútize grebó,
Ko drobne jájzhiza nesó. —

Turzhíne je vpijánila,
Ši v nédrije ga slivala.
Sdaj v hišho Marko priletí,
Is nóshniz fáblja sasvoní. —
Turzhíne je posékal vse,
En sam pod míso skriva se.

Turzhín tako sdaj govori:
„Oj zhakaj, zhakaj, Marko, ti!
Oj zhakaj, zhakaj, Marko mlád,
Ob glávo me nikár ne djať!“

Me puſti ſhiv'ga, sdráviga!
 Te próſim jes junafhliga;
 Od mène bóde svédil vſák,
 Kakovi Marko je junák!“

Tako je rékel Marko mlád:
 „Uſmiljenje ti zhem ſkasát',
 Jes hózhem ſhiv'ga te puſtit';
 Oj ſhiv'mu pa ne sdrav'mu bit'!“

Hití ga sdaj ſpòd miſe 'slézh',
 Po ſvòje hózhe mu poſtrézh. —
 Polòmil mu je vſe koſtí,
 Štaknil mu potlaj je ozhí;
 Na bèrs'ga kojn'zha ga je djál,
 Bandêro ſvòje v róke dal,
 Ga nêſti Záru turfhkimu.
 Porózhil pa je bil njemu:
 „Zhe ſe mu kaj do mène sdí,
 Naj pride k' mèni ſam v goſtí,
 Še bóva v kupaj ſkúfila;
 Bó vidil on, kaj Marko snà.“ —

Turzhín ſe vsdígne in letí
 V Turzhíjo, daljezh prihití. —

Pri oknu turfhki Zar serzhnó
Sklizúje k sêbi Zárinjo:

„Oj le fim, le fim, Zárinja!

Veséla bo sdaj najina,

Bandêro Markovo nesó,

Gotóvo sád ga péljejo.“

Turzhín pod grád prijésdil bil,

Še turfhki Zár je veselil,

Nevtegama ga je sprashvál:

„Al fi pri Markú se gostval?“

Takó mu Turk odgovorí:

„Té bile zhudne so gostí!

Bil, Zár! pri Marku fim v gostéh,

Bi slodju ráji bil v pestéh.

Polômil mi je vse kostí,

Stáknil mí potlej je ozhí,

Na bers'ga konjzha me je djál,

Bandêro svôjo v róke dál,

Porózhil je: zhe fi ti sdí,

De pojdi k njemu sam v gostí;

Še bóta v kupaj skúfila,

Bósh vidil ti, kaj Marko sná.“

Kralj Matjash reshi svojo Alénzhizo.

Se kralj Matjash oshenil je,
S Alénzhizo sarózhil se,
Prelépo mládo déklizo,
Kraljízo ljubo vógerfko.

Sadosti málo pri nji spí,
Sadôsti málo, tri nozhí;
Shgoli mu ptiza trétji dan:
„Na vojsko bersh na mêjo vřtan!“

„Na kraj oblásti dunajfke,
Dol' na pokrájne vógerfke!“ —
Matjásh odgovori takó:
Ne mórem sdaj she na vojsko.“

„Šo hlapzi môji she hromí,
Konjízhi môji vři bosí;

She nifo sablje brufhene,
In narejene pushe ne.“

Ko ptiza drugi dán shgolí,
Matjásh ko préd ji govori;
Ko prifhla shgolét je trétji dán,
Sa vójsko je shé naravnán.

Poklízhe králj Alénzhizo
Preljúbo k sêb' kraljízhizo,
Takó ji právi, govori:
„Bersh móram iti, se mudí.“

„Na kraj oblásti dunajfke,
Dol' na pokrájne vógerfke;
Bi nózh ti dolgozháfvala,
Otóshnost te napadvala.“

Preshtévaj slate rumenè,
Gradòve várvej sidanè; —
Na vèrt naj te ne vódiho,
De Turki te ne vhitajo.“

Sajáfhi kônj'zha bèrsiga,
Sadérja 's gráda béliha,

Na kràj oblasti dunajfke,
Dol' na pokrájne vógerske.

Vojáki fhôtor stáviyo,
Matjáshu ga napravíyo;
Ko pride mu saúkajo,
De Turki unkraj flíshíyo.

Ob vôjfski smiraj króg letí,
Goló pa fábljo v rok' dersbí,
Ko máhnil je, je prostoft dál,
Devét je padlo vfélaj glav.

Po nébu spét je ptízhíza
Prepévala mu pévzhíza.
Matjásh jo vidí ostermí. —
Mu trikrat fhotor obletí.

Na slátim jabku obsedí,
Sashvergolí, sagoftolí:
„Na kôn'zha; kôn'zha, kralj Matjásh!
Predólgo v zhífli ptuje jmásh!“

„Deshêle mérísh druge vse,
Al' v fkerbí nísi sam svojè!“

Lej! tvôja ni sbe mérjena:
Kraljiza ti je vplénjena!“

Turzhini so prijáhali,
Alénzhizo ti vhitali!“

„„Je taka — rêzhe králj Matjásh —
Savérat' mêní kaj imásh?““

„„Ne skúfhaj, ptiza! se s manó,
Jes imam pufho rifano!““ —

„Zhe skufham, ptiza, se s tabo,
Shivòt mi vsêmi in glavó!““

Kralj pláne na konjizhika,
Na vêjizo ko ptizhiza;
Predrôbno domú sadrizhí,
Tak, ko po néb' oblák beshí.

Do svôjga gráda sidanga,
Do svôjga dóma béliga. —
Hití naprót' mu drushina,
Nar prédej gréde mojshkriza.

Vfi tárnajo, sdihávajo,
Şolsíze tózh'jo, vékájjo; —

Kraljizh pa právi, govori:
 „Ne bójte se drushína ví!“

„Dan'f trétji dan gotôvo bóm
 Králizo dal vam spét na dóm.
 Vi hlápzi, prédenj grém od tód',
 Menishko me naprav'te spód'!“

„Obrite mi okróg lafé,
 Ko tákimu meni hu gré!“ —
 Ko Turk oblézhi sgór se dá,
 Ogerne haljo do petá.

Pripáshe svitlo sablizo,
 Na fáblo vóso rudezho;
 Pod háljo skrije shmárni krish; —
 Ko grom se nóf' in blisk in pish.

Ši sbere konj'zha ifkriga,
 Njega saféde bersiga;
 Safhkèrtne podkov, saprašhí,
 De péfk in ogenj se kadí.

Škós' mèjo dérja vógerfkò
 V Turzhíjo doli globokò.

U fredi Turzhije globokè
Stojé tri lípe selenè.

Pod pervo konj'zhe stávijo,
Na ráj se berhk' oblázhijo;
Pod drugo ráj predavajo,
Pod tretjo króglje rájajo.

Králjizh pri mísi rumeni
Tako jim pravi, govori:
„Gospódje! ne samérite,
Po zhim vi ráje prodate?“

Še turfhki páfha sveselí,
Prijasno pravi, govori:
„Po slatu jih rumenimu,
Jih je po slatu bélimu.“

„Junak pa, ktéri nam je kóf,
Naj se bres' plázhe tud' obnóf!“
Kralj féshe v arshet svilení
Po slat' rudézho-rumení.

Po mísi mu ga satozhí,
De po nji trikrat obletí;

Pred pašham turfhkim obleshí.
Mu páfha rêzhe, govori:

„Ta slát je kova snaniga,
Matjásha králja samiga.“

Pa rêzhe, pravi králj Matjásh:
„Povém ti jo, ne bóde lash:“

„Šim ob shivòt Matjásha djál,
Mu sláte zhišto vse pobrál.“ —
In gréde fi devójko sbrát',
In rêzhe gódzam saigrát'.

Ši mládo svólj' Alénzhizo,
Alénzhizo, kraljízhizo —
Rozhíze fi podájata
In urno króg sarájata.

Popráfha jo: Al' me posnásh?
Al nisem, ko je bil Matjásh?“
Poglédala ga je ojstró:
„Matjáshu vsél fi ti glavó!“

„Obriti tát, menishki tát!
Kako te hózhem jes posnát'!“

On Turkam dálje govori:
 „Kaj právim vám, gospodje ví!“

„Al' smém devójki tud' napít,
 Pijázhe v kupzo natozhít'?“
 „„Napíl pa ti sa to ji bósh,
 Kér, kákor vídmo, svét fi mósh.““

„„Matjásha fi ob glávo djál
 In sláte fi mu vse pobrál.““ —
 Dé v kupizo slat perstan svój —
 Pak ôna: „Drushe dizhni mój!“

„Šim nadjala se nushno te;
 Pesté, lej! trápe fitne me,
 Sa máno vfi se flínijo,
 Sdaj brade naj f' obrífhejo!“

Kraljizh pa jáme govorézh:
 „Nizh téshe mi ni v serzu vezh! —
 Ko se na kónjzha saletim,
 Glej de féboj te jes dobím.“

„Ta zháf bóm urno te pobrál,
 Od spřed na Bélzha bers'ga djál;

Ko fékal bóm na désno strán,
 Şe dèrshi ti na lévo strán!“

Matjásh popráfha fhe: „Moshjé!
 Al' vséti smém slovó od njé?“ —
 „„To tudi ti lahko sturísh,
 Kér vidmo de svéto shivísh.““ —

Prijél sa béle jo roké,
 Na konjzha djal jo je pred se.
 Po polju k Şavi s njo drizhí,
 Ko ptizhiza s perotami.

On fábljo gôlo v rôk' dershi,
 Od spódaj kazha gôr' sedí,
 Od sgôraj ogenj gré is njé;
 Matjásh jo ròzhno fukat' vé.

Sdaj Turki se spogládajo,
 Sa njima v zurku vdérajó, —
 Şhe pafha brado máshe fi,
 Salmêja se, sagovori:

„Sim bil nékdaj pri njemu vjét;
 Hité mu mojzi glavo vsét’;

Alénzhizo pa méni dat',
Ki jo preferzhno imam rad.“

V obójo králj pa féka stran,
V obójo drusha vmíka stran.
Po blískovo mu sáblja gré;
Sa serpam snopje stavka se,

Sa koso trava v rəd letí,
Sa njim po versti Turk leshí,
Pa Bėlzhe v dır, de prideta,
Gır' do kovázha vmásanza.

Matjášh mu rėzhe: „Kaj ti dam? —
De túrfhki kújesh fi, posnam —
Bėrsh kónja sbófi, preobúj,
Naróbe podkve mu prikuj.“

Túrzhín naróbe prekovál,
In kralj s lévizo slat dajál,
S desnízo glavo pròzh mu djál,
Do Şave konjzhe sapektal.

Şe vdėre va-njo, rasgetá,
Ve dóbno kaj na herbtu jmá,

De nófi drága sêbi dvá,
Matjásha, králja flavniga,

In réfheno nevéstízo,
Alénzhizo, kraljízihizo; —
Zhes réko spláva shiroko
Na bláshno sêmljo vógerfko.

Ravbar.

To fi vólji túrfhki páfha,
 Ki se Túrkam prav obnáfha,
 Kak' bí vòjsko vkupaj správil,
 De bi Şifek pod-se sgrábil.

Şim ter tjé po hiſhi hódi,
 Miſel se mu v glávi blódi;
 Pa jo snájde vólzhja gláva,
 Méni, ta bo nar bòlj práva:

Şvòjo vòjno vkupaj sbrati,
 Jo pod Şifek zélo gnáti.
 Pa ni mózh zhes Kòpo priti. —
 Prafhajo ga: „Kaj bo ſriti?“

Paſha ſtòpa o potòzi,
 Gromèzh bóben nófi v ròzi,

Jésen tèrdo vá-nj teléba
De rasléga se do néba.

Ves togòten rohni pásha,
Ki se Túrkam prav obnásha:
„Prék fi vèrvi potegnite,
Kósh po verhu naloshite!“

Şo mu tako naredili,
Préko Kópe se spuštíli,
Pa pod Şifek se nabráli,
Tam se v rove sakopáli.

Kaj storí pa túrshki pásha,
Ki se Túrkam prav obnásha?
Na tlà féde, list napíshe,
Pofhlje poglávarju v híshe:

„Ala! Ala! mój Adáme!
Şifki vérli poglaváre!
Al' se hózheshe mi podáti,
Al' mí hózheshe glávo dati?“

Mu odpisal je Adáme,
Şifki vérli poglaváre:

„Nózhem s lépo se podáti,
Nózhem tudi gláve dáti;“

„Hózhem rájshhi se braníti,
Şifki poglavár she bíti;
Şe mi bódete kòfali,
Krajnzov niste she posnáli!“

Kaj mi jáme sdaj Adáme:
Şifki vérli poglavare?
Pifhe lište, da povêlje,
Nest' jih rêzhe v tri deshêle.

Şhtajerfko, korofhko, krájnfsko,
V lépo sbórnizo Ljubljánfsko,
De je prišel túrfhki blifsek,
De nam hózhe vséti Şifsek.

Şhtájerzi so líst prebráli,
Grênko, kiflo se dersháli,
Tréfli vfi se, omagváli,
Ker Turzhina so se báli.

Líft bél tud' korófhzi bráli,
S enim gláfam pa vfi djali:

„S Túrkam nózhmo se vojškváti,
Kafhe vréle ne piháti:“

„Turk imá velike hlázhe,
Dolge, dolge pa mustázhe,
Bi vratôve náshe vglédal,
Kdo vé, kaj bi nam povédal!“

Béli list ljubljanzi bráli,
Med sebjó so takó djáli:
„Ishimo si pomozhnika,
Sdaj je fila prevelíka!“

„Turk zhe vsél nam Šifek bóde,
Nam naróbe vse, vse pójde. —
Mest' Ljublána bo pokrájna,
Krajnska deshêla turshka drájna.“

„Hitro si pomózh ishímo,
Gospod' Ravbarju pishímo.
Vé in sná on vojško vòdit',
Pred vojákmi sprédaj hòdit'.“

Béli list so napisáli,
Ga na Krumperk mú poslálí, —

Tam prébiva jáki Ravbar,
Nepremagan konjski glávar.

Ravbar sjútraj ráno vstájal,
Še po grádu je sprehájal,
Line hódil si odpérat,
Dol' na sláto pólje glédát.

Osiravšhi se okólji —
Sdaj sagléda v rávnim pólji
Mlád'ga pôba urno tészhi,
Béli list v rôzi nësti.

Ravbar se ob dlánu pózhi,
Hitro mu na próti skózhi.
Béle liste bersh pregléda,
Pafhu se na glaf posmeja.

Štópi gôri v svôje line
Do gospóje Kataríne:
„Dvé nedélji bódi sdráva,
De jo s pášham saigráva.“

Réf de gospe Katarini
Je plahôta v taki síli,

Sa gospóda se je bala,
K' mu je sabljo pripasvála.

Glaſ gospódov hlapze klízhe,
Ofemnájste svéje Zhízhe:
„Sór je, sdrámſhi se sdvigajte,
Bèrse kônjzhe napájajte,“

„Jih sedlájte, obersdájte,
Koj na vòjſko napravljájte,
Hod'mo v sidano Ljubljáno,
Terdno, v'fòko in proſtráno.“

Hlápzi kônje safedáli,
Pa vſi rózhno sadérjali —
Préd se kónjiza ne vſtávi,
Šhe le pri selèni Šavi.

Ravbar klizati brodníke
Pod Zbernuzhami vosníke:
„Le na nóga, le vſtaníte!
Naf prék Šave predroshíte!“

Šo brodniki ſhe vſi ſpáli,
Savolj vód se vosit' báli,

Šáve vel'ke, prederózhe,
Zhes bregôve nastop'józhe.

Pravi Rávbarju Andréje:
„Vôda léga she zhes brêje;
Mi ne móremo vositi,
Vi v Ljubljáno pa ne príti.“

Rávbar she saklízhe v drúgo,
Švítlih slátov da obljúbo;
Ši brodníki pomignili,
Reko: „Šhe ga bómo pili.“

Kmal' brodníki sakermíli,
Šo Bogá lepo profíli,
De b' jih sdráve she vosili,
Turfhke jáshpre fi flushili.

Slate Rávbar jim podáti,
Jaderno pa saderjáti,
Préko pólja do Ljubljáne,
Terdne v'fóke in prostráne.

Gospód Rávbar dram' Ljubljánze:
„Oj Ljubljánzi! oj saspánzi!“

Bèrsh is pérniz ustajajte,
Bèrsh na vójfko napravljajte!“

Pa sa Rávbarjem hodíle
Šo Ljubljánke, ga profíle,
Šrébra, sláta ponujále,
Drushéte fi odkupvále.

Ráubar: „Gospe! tih' in mámke,
Poterpíte málo sámke!
Sdaj ni zháfa podkupváti,
Šila se je vojfkovati.“

„Mèji shuga turfhki blifek,
Hózhe nam poshréti Šifek;
Turk zhe nam vsél Šifek bóde,
Nam naróbe vse se pójde!“

Vam Ljubljana bo pokrájna,
Štrán dolénska turfhka drájna. —“
Bóben sdaj mu saropózhe,
De preflíshat' ni mogózhe.

Rávbar fi vojakov sbère,
Dol' pod Šifek s njimi dère.

Toljk' je Turka na terířhu,
Kóljkor mravej na mravlířhu.

Naprej v dér je Rávbar tékel,
Vel'kmu hlápzu: „Štópi — rékel —
Slési na viřóko drévze,
Glédaj dôbro na banderze!“

„Šo banderzi vídit' béli,
Terdo mujo bómo jméli;
Šo banderzi pa rudézhi,
Nizh ne bódimo bojézhi!“

„Turka bómo posobáli,
Kakor de bi zhréřhne bráli;
Préd mirú ne bómo dáli,
Kakor ga ob tlá ne djáli.“ —

Hlápez vidi vse rudézhe. —
To řtrí Krájnze vse gorézhe. —
Tako v Turka se sagnáli,
De so vřiga posabljali.

Dúnajfka sapertija.

Turk je bil zefárju písal,
 De jo v gôstje bo pribrísal.
 Švitli zêfar govori:
 „Pridi, kádar se ti sdí;
 Jes fim sa te se pripravil,
 De se ti bóm v brán postávil.“ —

V oljko nedéljo ref privije,
 Rávno sólnze gôri gré.
 Turk sàzhne stráshno streljáti,
 Dúnaj filno pretrefáti,
 Kakor bi na vôdi stal,
 Ali trések ga májal.

Švitli zêfar se prestráshí,
 Pri Marií, mater náshí
 Iſhe pomózhi, pred njo klezhí —
 Ker pripravljén bil ſhe ní;

Dálje k pápeshu se obérne,
 Naj nadloge on odvérne,
 Šhólzam naj ukáso da:
 Vřak pomágaj, kakor sná. —

Pápesh pífal tje je v Zêlje,
 V Prágo, némřhke vse deshêle,
 De vři hítro mórajo priř',
 Turke řtráni odpodíř'.
 De naj délažo svijázhe,
 Vére várvažo domázhe,
 De pokáshežo řerzahnóřt,
 Dajo Dúnaju prořtóřt. —

Šholzi v Prági in v Zêlji
 Ino v nemřhki vři deshêlí,
 Sdaj takó v en glaf rekó:
 „Turk řhe le řpóřnal nař bô;
 Pred pořékal nam bo búzhe,
 Pred, ko de dobil bo klúzhe
 Nářhiga méřta Dúneža,
 Kjer nařh zêřar dóm imá.“ —

Šhólzi v Prági ino v Zêlji
 Ino v némřhki vři deshêli

Hítro skúpaj vŕi gredó,
 De svijázhe vŕi pozhnó,
 Šholzi ťtréljati sazhnó,
 Turki oròshje is rók dajó;
 Kómaj tje so primaháli,
 Turki so se shé podáli.

Paſha je na prágu ťtájal
 K' miru s belo rúto majal. —
 Mat' Maria ofkerbí,
 Šhkóde se nizh ne sgodí.

Ríbnishka Jériza.

I.

Stoji béla Ríbniza,
 V Ríbniza dolíniza,
 Tam bla Jér'za vkrádena,
 Dôl' v Turzhíjo vplénjena.
 Sdaj pshenízo je fhla shét
 Jérza s Turkinjámi vréd.
 Poleg leshi gládka stesa,
 Oska stesá vglájena,
 Po nji príde lép voják,
 Lép voják, prav junák
 Dóber vřaki shenizi,
 Túdi têbi, Jérizi. —
 „Al bi ráda fhla domú?“
 Jérza právi pa njemú:
 „Ráda! vřmili se Bogú!

Jo na kônjzha savihtí,
 V bélo Ríbnizo sdrizhí.
 Šhe gošpá v líni stojí
 In takó le govorí:
 „Bódi hvála sdaj Bogú!
 Náŕha Jér'za gre domú.“ —

Jér'zo so sprejémali,
 Nizh vojàka zhíflali,
 Mílo njêmu se storí,
 Vun na vèrt grè sèleni;
 Tam fi vtèrga jábelko,
 Práv rudézhe jábelko,
 In takó le govorí,
 Ko sad u rokáh dershí:

„Jáblan, jáblan, jáblan'za!
 Bódi frézhno ti domá; —
 Ko fim jes ŕhe póbizh bil,
 Têbe fim ŕkerbnó sadil!“

Špét se mílo mu storí,
 Pòtok ŕols mu gré 's ozhí;

Še na kónjzha savihtí,
 In na Dúnaj on sletí,
 Kér takó le govori:
 „Jes Zefárja flúshil bom,
 Vézhno pústil ljúbi dóm!“ —

Ribnishka Jériza.

2.

Prishli so Turzi hudí,
 Vkrádli so Jérzo mladó,
 Peljáli so jo v Turzhijo globoko.
 Jérza je shéla pshenízo rumeno,
 Jokala je možnó.

Turk brat njéni govori:

„Al b' shlà ráda Jérza domú?“

„„Ko bi kolikaj mogózhe blo!““

„Jérza nizh ne maraj ti!

Peljal te bom jes domú.“

V grádu spásili so tó.

„Zhaft bod' vézhnimu Bogú!

Násha Jérza gré domú.“ —

Jérzo so lepó gostili,

Turzhina gerdo glédali.

Turzhín je shel v vert selèn,

Tam je prelepó sapél :

„O jáblan, jáblan, jáblanka,

In vê hrufhke ufherne!

Dokler fim fhe pobizh bil,

Šim te jáblane sadíl

Ino hrufhke ufherne.

Sdaj fim póbizh ko moshjé,

Vshívajo jih drug' ljudjé!“

Na konjízha se savihtí,

Na Turfhko nasaj sderzhí.

Ozha, mati so ga klizali,

Pa ni hotel nasaj íti.

„Nasaj ne grém nikdar vèzh.

Tam bóm shivel, tam umerel!“

Shláhtni gospód Baroda.

K sebi klizhe hlápza svójga :
 „O, le pójdi glédát ráne!
 Ako ráne so kerváve,
 Bersh mi tēzi po sdravníka;
 Ako pa so ráne zhèrne,
 Pójdi hlápez, délat jámo
 Mi fhirôko in globôko!“

Je fhel glédát pèrve ráne,
 Vídil hlápez je moshgáne;
 Je poglédal drúge ráne,
 Vídilo se je do sèrza. —
 Rêzhe gospód Baroda:
 Kádar se domú popéljesh,
 Bódo sá-me te prasháli:
 „Kjé je shlahтни Baroda?
 Rêzi: sadej se peljá!“

Şhel je hlápez délat jámo
Mu fhirôko in globôko.

Tak je rékel Baroda :

„Dobro s brínjem me pokádi,
Têrdno s vêjami me ográdi,
De ne bódo odkopáli
Vránov tizhi, me kljuváli!“

Ljúbzhič.

Ljúbzhič se na pót napravil,
 Vse potrebnó vkúpaj správil,
 Ljúbiza je sgódaj vstála,
 K svéti mášhi ga ravnála.

Sa beséde njé ni máral,
 Ljúbzhič, nizh sa mášha baral —
 Vsáme púšhko in v planíne
 Štréljat gré divje sveríne.

Šerne ljúbi štrélat gréde
 In jeléne in medvéde,
 Pod planíno ga zhakála
 Ljúbiza je šhtréne prála.

Pervo šhtréno ljúba prála,
 Próti nji klobúk pripláva,

Ves rastèrgan, ves kervávi,
Ljúb'ga njéniga je právi.

Drúgo fhtréno ljúba prála,
Šúknja próti nji pripláva,
Vsa rastèrgana, kerváva!
Ljúb'ga njéniga je práva.

Trétjo fhtréno ljúba prála,
Próti nji po béli šavi,
Ves rastèrgan, ves kervávi
Pláva ljúbi njéni právi.

Šhtréno 's róke je spuštíla,
Še je v vódo sagrošnila,
Ga sadéla je na rámo,
V vèrtu mu skopála jámo. —

„Rósh'ze bodem njému sjala,
Vfêlej mílo se jokála,
Kádar bódem rósh'ze pléla,
K' ljúbga vezh ne bom iméla!“

Nesvesti gospód.

„**O**j Šhpéla, Šhpéla, Šhpéliza,
Premila môja ljúbiza!“ —

„„Kak hózhem vášha ljúb'za bit',
Ko nózhete gospé ubit'?““

„Kakó gospó svojó vbit',
Kér je ne mórem rasjesít'?“

„„Gospód! ko dómu prídete,
Pobíte skléde zinjáste,
De s tém gospó rasjésite.““ —

Gospód, ko je dómu prifhèl,
Je skléde zinjáste pobil;
Gospá sa to se ne jesí,
Takó le ôna govorí:

„Zhe bóte té pobili sdaj,
Pa bóte drúge kúpili kdaj!“

Ko je gospód domú prishèl,
 Je vřèlej k svôji řhpéli fhèl:
 „Oj řhpéla, řhpéla, řhpéliza,
 Premíla môja ljúbiza!“ —

„„Kakó zhem vářha ljúb'za bit',
 Ko nózhete gospé ubit'?““

„Kakó gospó svojó ubit',
 Kér je ne mórem rasjesít'?“
 „„Gospód, ko domu prídete,
 Rasbite řkrínje pířane,
 De s tém gospó rasjésíte.““ —

Gospód, ko je domú prishèl,
 Je řkrínje pířane rasbil.
 Gospá sa tó se ne jesí,
 Takó le ôna govori:
 „Zhe bóte té rasbilí sdäj,
 Pa drúge hote kúpili kdáj!“

Gospód, ko je domú prishèl,
 Je vřèlej k svôji řhpéli fhèl:
 „Oj řhpéla, řhpéla, řhpeliza,
 Premíla môja ljúbiza!“ —

„„Kakò zhem vásħa ljub'za bit',
Ko nózhete gospé ubit'?““

„Kakó gospó svojó ubit',
Ker je ne mórem rasjesít'?“

„„Gospód, ko bóte spét domá,
Ubíte sínka mládiga,
De jésna vásħa bo gospá.““ —

Ko je gospód bil spét domá,
Ubíje sínka mládiga,
De jésna bíla bi gospá.

Tak' so gospá govorili:

„Ko sínka ste umorili,
Špét drús'ga bóte dobili.“

Ko je gospód domú prishèl,
Je vsèlej k svòji Šhpélí fhèl:

„O Šhpéla, Šhpéla, Šhpéliza,
Premíla môja ljubiza!“

„„Kakó zhem vásħa ljubiza bit',
Ko nózhete gospé ubit'?““

„Kakó gospó svojó ubit'
Kér jo ne mórem rasjesít'?“

„„Gospód! ko bóte spét domá,
 Rezíte, naj sakónski dá
 Vam pèrstan, de bi dál' mi ga.““

Ko je gospód bil spét domá,
 Ji rëzhe, naj sakónski dá
 Mu pèrstan, de ga šhpéli da. —
 Takó je rëkla sdaj gospá:
 „Bog, o Bog, o vél'ki Bog!
 De bi me vflishal gospód Bog!“

Sánje.

Le hitro, máti! fim pojte,
 In sánje môje skládajte:
 Nozój se mi sánjalo je,
 De v béli fim Ljubljáni bil;
 Spod Roshenpóha dôli víl
 Še je studên'z merslé vodé.
 Tri rósh'ze so priplávale:
 Je pèrva rudézha bilà,
 In drúga roshiza béla,
 In trétjá bíla sêlena. —
 „Rudézho kri rudézha rósh
 Poméni, ki prelíl jo bósh;
 In bélo smèrt, fin! béla rósh
 Poméni, ki prestál jo bósh;
 Selêna, fin! pa grob selèn
 Poméni, k' va-nj bosh poloshèn.
 Takó ti, Trávnar! mlad povém:
 „Ne hôdi v vas k mládim gospém!“

Svezhér se kómaj mrák storí,
 Poklízhe hlápza, govori:
 „Obfèdlaj bersh konjízha dvà,
 V Ljubljáno v skok podérjeva —
 Tam zháka lépa me gospá,
 Gospóda njén'gá ni domá!“
 V Ljubljáno hitro pridrizhí,
 Konjízha hlápzu isrozhí,
 In v val hití, k lepi gospé.
 Pri nji ga je dobíl mosh né,
 Sabódil nòsh mu je v ferzé!

Svarjenje.

Stoji, stoji tam lipiza,
 Pod lípo hládna sénzhiza,
 Pod lípo mísa kámnata,
 Na shtéri vógle résana.
 Štolóv okrog dvanájst stoji,
 Na njih sedé fantje mladí.
 Vsak íma svôjo ljúbizo,
 Vsak íma svôjo kúpizo,
 Nalíva vínze si sladkó,
 Vesélo ga popíva sh njó. —
 Šhe priletí tjé ptízhiza,
 Predròbna ptíza shínkovka,
 Ufède se na lípizo,
 Sapóje táko péfmizo:

„Devízhize, norízhize!
 Zhe fántam vse verjámete!

Svezhér obéta béli grad
 Al sjútraj zhèrne kájshe ní. —
 Lashníki, oj, ste fántje vi!“

„„O tiho, tího, ptízhiza!
 Predrôbna ptíza shínkovka!
 Fántizhi bómo vjéli te,
 Populili ti pérje vse!““

„Zhe pérje mi popúlite,
 Shivljênja mi ne vsámete,
 Mi pérjizhe spét srástlo bó,
 V selêno poletím goró,
 In támkej bom prepévala,
 Bom v sêlen trávnik glédala:
 Sibále bóte sínzhike,
 Neporozhêne mátere;
 Dojîle bóte sínke vé,
 Tozhíle bóte pregrenké solsé
 Po devíshtvu, ki ga vezh ne bo,
 Zhe vam ga fántje odvсамó. —
 Verjéti drújiga jim nikar,
 Ko: Bog pomágaj, Bog obvár!“

Rošlin in Verjanko.

„**K**ak hozhe bit', kaj hozhva strit'?
 Ti si premlad se oshenit',
 Jes sem prestara se moshit'.“

„„Le mati omoshite se,
 Vsamite, kogar hozhete;
 Le húdiga Rošlina ne,
 Ki velik moj sovrashnik je:
 Je brata in ózheta vbil,
 In komaj fim mu jes ushel.“ —

Al mati nizh ni marala,
 Rošlina vsela hudiga,
 Verjankovga sovrashnika. —
 Svezhér s njim grede v hrambó spat;
 Verjanko gré pod okno stat —
 Je v hrambi govorila mat':
 „O shkoda, shkoda sa blago,

Ko sdaj se rasdelilo bo!
 Kaj pravim tebi ljubi mosh!
 Tam v zherni gori, v tamni gošh,
 Študen'z pod bukvo vidil bošh.
 Ti rezhem se sa búkvo skrit',
 Verjankota skrivej vmorit' —
 Še jutro bolna bom storila,
 In finu rekla, govorila,
 De boljshi meni pred ne bó,
 De pila merslo bom vodó,
 Ki v zherni gori se dobó.
 Šin me je vbogal vselaj rad,
 K študenzu hozhem ga poslat'.“

Pretiho gré Verjanko stran',
 Beséde njene v serz' ohran';
 Ko je prishel spet béli dan,
 Verjanko k mater' v hrambo gré,
 In rezhe ji beséde té:
 „Kaj pravim, ljuba mati vi!
 Visoko sonze she stojí;
 To vasha szer navada ní,
 De b' tako dolgo v postlji bli.“ —

„„Sin ljubi, bolna sim húdo,
 Oh, boljshi meni pred ne bó
 De pila merslo bom vodó,
 Ki v zherni gori se dobó.““

Šin vsel je v roko kangljizo,
 Prípafal fi jé sablizo,
 Je djal na ramo pushizo,
 Po vodo shel pod bukvizo. —

„Kaj jemljesh, ti, oroshje fin?
 Šaj v zherni gori ni sverin,
 Š deshêle sbeshal je Turzhin.““

„„Peroti ptizhiza ima,
 Plavote ribiza ima,
 Junak s oroshjem se obdá.““

Verjanko gre pod bukvizo,
 V Roshlina sproshi pushizo —
 Odpre mu shîle s sablizo,
 In v svojo belo kangljizo
 Natózhi vrózhe fi kerví.

S njo k materi domu hití,
Besede take govori:
„Sheleli piti sinovo,
Sdaj nate kri Roshlinovo!“

Od desetnize.

Stoji, stoji, béli grad,
 Po njim se sprehája mlad gospód,
 Prav lepó Bogá prófi,
 De bi mu Bog porod dal.
 „En'ga finka! en'ga finka!“ —
 Šhe bersh téga ne sgovori,
 Še mu hzhérka she porodí.
 Ti je bílo imé Marjétiza.
 Kádar ji je máti krúha dájala,
 Še je vsêlaj jókala. —
 „Kaj val prásham, máti mojá!
 Sakaj se vsêlej jókate,
 Kádar mi krúha dájate?“
 „„Kaj bi se ne jókala,
 Ki bosh móгла v desetíno it'!““
 „Tího, tího, máti mojá!
 Mórde pójde káka drúga.“ —

Kadar je bila stára sedem lét,
 Ptízhiza na ôkno priletí,
 Slat pèrstan v klúnzhiku dersbí:
 „Pèzi, pèzi, polanzhnizo, popótnizo,
 Ino pèrstan nótri dèni,
 Na desét koszev jo rasréshi;
 Ktéri bo ta pèrstan prishel,
 Tísta bo móгла v desetino it'!“

Marjétiza v pèrvizh vgrísnila,
 Prèzaj je v pèrstan vgrísnila. —
 „Bog val obvári, máti mojá!
 Sdaj bom móгла v desetino it'!
 Bog val obvári, devét sestriz!
 Sdaj bom móгла v desetino it'!
 Bog te obvári béli grad!
 Šaj te vezh vídila ne bom!“ —

V bórshtu jo támna nozh satné,
 Pod pervo dervo je prishlà:
 „Nozój bom tù prenózhvala.“ —
 Dervó ji tako govóri:
 „Pojdi spod mène, desétniza!“

Nozój bo stráfhno tréfkalo ;
 Kádar v pèrvizh bo tréfhilo,
 Bo prêzej v mène tréfhilo.“ —

Pod drúgo je dèrvo prifhla:

„Nozój bom tù prenózhvala.“ —

Dervó ji takó govori:

„Pôjdi spod mène desétniza,
 Nozój hudó bo tréfkalo.

Kádar v drúgizh bo tréfhilo,

Bo prêzaj v mène tréfhilo.“ —

Po trétje dèrvo je prifhla:

„Nozój bom tù prenózhvala.“ —

Dèrvo ji takó govori:

„Le saspi, desétniza!

Še nizh húdiga ne boj!“ —

Zhes sédem let je nasaj prifhlà,
 V dom svoj, vèlik béli grad.

„Kaj vas prósim, shlahtná gospá!
 Prenozhíte me do dné!“

„„Jes te ne mórem prenozhít’,
 Jes bom goštvála devét hzhéri.

Le pôjdi, pôjdi, v bôshjim imén’!

Jes te ne morem prenozhít!““ —

„Prenožite me, máti moja!

De bom túdi jes vidila,

Kako jih gostváli bóte!“

„„Le pójdi, pójdi v bôshjim imén’,
Jest te ne mórem prenozhít!““ —

„Bog vas obvári, máti mojí!

Bog vas obvári, devét sestrá!

Bog te obvári, béli grad!

Šaj sim te firóta vídila,

Rastèrgana, rasmèrshena!“ —

„„Nasáj, nasáj, Marjétiza!““ —

„Jes ne grém nikdar vezh nasáj!“ —

Máti na tlà páde, omedli,

Pri ti prízhi dúlho spuťí.

II.

Fántovske péfmi.

S a m z h e.

Šim póbizh mlad v sámškim štán'
 Po gojsdu hódim sèlenim,
 Po nébu ptize létajo,
 Preljúbo gostolévajo —
 Oj sámshki štán,
 Veséli dán!

Šim póbizh mlád nesavoslán,
 Sa vodo hódim globôko:
 Pod vèrham ríb'ze plávajo,
 Yse shíve mi sigrávajo —
 Nesvéšan štán
 Veséli dán!

Şim póbizh mlád in fhe nevdán,
 Po trávník' hódim pífaním;
 Golzhíze mi prezvétajo,
 Şe fládko nasmehljávajo,
 Nevdáni stán,
 Veféli dán!

Şim póbizh mlád neoshenván,
 Po svétu hódim jáfnimu,
 Me rádi póvsod imajo,
 Me ôzhe, mat' sprejémajo —
 Neshénjen stán,
 Veféli dán!

Şim póbizh mlád neporozhèn,
 Po zésti hodim fhiròki:
 Mladénke me frezhávajo,
 Prijásno me posdrávljajo,
 Nesrôzhen stán,
 Veféli dán!

Şim póbizh mlád, fhe sámzhe svoj,
 Zhe grém po nozh' omrázheni,

Mí svésde blífke mǐgljajo,
 Nebó veselo osnánvajo;
 Sam svójni stán,
 Veséli dán!

Pobizh ubit.

Uno nozh smo fantji sbíli
 Še pod lípo seleno,
 S sabljizami smo svetíli,
 Kakor luzhmi, k' je tamno.

Grôsa je bló vidit hôja,
 Šerzhnost vunder le veljá,
 Lépa shlahтна suknja môja
 Je na mêni presékana.

Ino zhèren mój klobúzhik,
 Dáljezh od menè leshí,
 Oh! samo preferzhni Jurzhik,
 Tebe ljub'ga vezh ne bó!

On je k' ljub'zi terkat tékel
 V lépo bélo kámrizo:
 „Odpri, odpri!“ — hitro rékel —
 „Grém pozhit na póstljizo!“

„V naj ljubésni je poshtenje,
 Bati ni se pred menój!“ —
 „„Kdór odperl ti snózh bres mène,
 Naj t' odpéra she nozój!““

„Zhe nozój ne bósh odperla,
 Šaj ne bódesh nikdar vèzh!
 Krí is mène vfa hó sderla,
 Ljuba! she nozój bom prèzh!“ —

Hitro mu je odpérala,
 Ga na skrínjo posadí,
 Šhkórne mu je issuvala,
 Vun slivala vrózho krí.

Potlej ga je poloshíla
 Gor' na bélo postljizo,
 Mílo solsize tozhíla,
 Njemu prihaja bòlj hudó.

Ko stráshne gredó tesháve,
 Je sazhél ji narozhovát:
 „Rán poglédaj moje gláve;
 De se vésh kák' sadershát'!“

„Zhe so vse rudézhe ráne,
 Rèzi k' mênì sdravniku prit';
 Zhe so zherne, smert so same,
 Naj duhoven me previd'!“

Rán je ona preglédvala,
 Jurzhik she mertev leshí,
 Na-nj je pádla obleshála,
 Dufho pri ti prizh' spuší.

Méshnarſki fant is Morávzh.

Prelépa Morávſhka fára,
 Ti na Krajnſkim nimash pára!
 Zérkev je svétiga Martína,
 Dva rudézha turna íma,
 Dva rudézha turna íma.

Póbizh fim v Moravzhah flushil
 Pri Moravſhkim méshnarju;
 Méne so ljubil' nesnán'
 Fajmafhter ino kaplán,
 Ino túdi méshnar sám.

Tud' me je možnó ljubíla
 Škafarjeva Mízika,
 Kadar ljúzhi fim prishígal,
 Vſelej fim deklétam migal.
 Drúgim migal fim takó,
 Miz'ko fim imel ſvojó,

Ki smo béro poberali,
 Vselaj smo sa víno dáli
 Sa sidam pri Škafarju.

Potlej fim se v Ljubljani vdínjal
 Sa fanta pekovskiga,
 Króg sholnirji so hodíli,
 Pa na písan boben bíli;
 Men' vesélje so dajáli,
 Njih obléko primirjáli,
 De fim v shold se sapísal
 Pod banderzo konjishko.

Oh preljúba máti Bôshja
 Is prelépih Moravzh
 Koljkrat fim króg têbe tékel,
 Te v shídano krílo oblékel,
 Ofem luzh fim ti prishgál,
 Jesufa v narózhje djál!

Sdaj te móram sapustíti,
 V dáljne kraje potegníti;
 Kdáj bóm od soldátov prèzh
 Mogel k' têbi spét pritézh'!

Kogá fim priflushil.

Sim pervo léto flúshil,
 Pútko fim priflushil.
 Mòja pútka
 Tréfe glavzo —
 Pífhke vódi.

Šim drugo léto flúshil,
 Razo fim priflúshil.
 Moja raza
 Bláto tánza,
 Mòja pútka
 Tréfe glavzo —
 Pífhke vódi.

Šim trétje léto flúshil,
 Kravzo fim priflúshil.
 Kravza právi:
 „Molsi mène!“ —

Môja raza
 Bláto tánza,
 Môja putka
 Tréfe glavzo —
 Pífhke vodi.

Šim zhveterto léto flúshil,
 Konjizha fim priflúshil.

Konjizh právi:
 „Dirjaj mène!“

Kravza pravi:
 „Môlsi mène!“

Mója raza
 Bláto tánza,
 Môja pútka
 Tréfe glavzo —
 Pífhke vódi.

Šim péto léto flúshil,
 Shênko fim priflúshil.

Shênka právi:
 „Ljúbi mène!“

Konjizh právi:
 „Diraj mène!“

Kravza právi:

„Môsi mène!“

Mója raza

Bláto tánza,

Mója pútka

Tréfe glavzo —

Pífhke vódi.

Shtéri sheljë.

Shtéri rezhí
 Ljubésin uz hí;
 Ljubiza jmá,
 Kar môje ferzé shelí.

Një ogenj oz hí,
 Ki v môjih gorí,
 Me greje, hladí,
 Blis nje me ders hí.

Uft njénih glaf
 Na vézhni z haf
 U mêni budí
 Şerzhne sheljë.

Tolzhe ferzé
 Njéno sa mé,
 Şhe rôko sheljím,
 K jo sa-njo ders hí.

Vše to dobím
In obdershím,
Srézšno shivím;
Vezh ne sheljím!

Tri ljubize.

Jes imám pa ljub'ze trí
 Vse tri so lepé mladé,
 Pa mène imajo radé.
 Naj perva njih je Kátra,
 Ki moje serze mártra.
 In druga je pa Urfha,
 K' moje serze bóljsa,
 In trétja njih je Nésha,
 Ki môje serze véshe.
 Na pragu je stala
 S kljuzhmi shkrobotljála,
 Sa sladko vinze dála.
 Nar pervo je pó grofhu,
 Ki ga pijejo ubósi;
 Drugo je po sheftizi,
 K' ga pijó fantizhi, deklízhi,
 Ki dnarze imájo.

In trétje je po króni,
 Ki ga pijó baróni,
 K dnarze imajo.

Shalovanje d eklize.

Sijaj, fijaj solnzhize,
 Na-me spod vishnj  gore!
 Men' je serze shalostno,
 De ves lo vezh ne b .

S peljinzam nafajeno,
 S ternjizhem ograjeno:
 Moj ljubi ga nasadil,
 Mi ljubi ga ogradil!

Pifhi, pifhi v trizhek,
 Ti is Nemshkiga v trizhek,
 Naj bosh ohladil mene
 No shalostno mi serze!
 Moje serze je shg zhe
 Tak je shg zhi ko plamen;
 Men' je serze shalostno,
 De ves lo vezh ne b .

Odповed.

„**S**ólnze 's sa gòre gré,
Luniza na stran' stojí,
Bo tréba jemati
Od svòje ljub'ze flovo.“

„„Ljubzhik, nikar takó!
Men' je prevézh hudó;
Jes bom pa tozhila
Grenke, velíke folsé!““

„Tòzhi jih ali ne,
Mêni ni nizm sa té,
Mêni odpéra shé
Ena léps'hi deklè.“

„Plazhal fim fájmoshtra,
Sholmashtra od kersta;
Ti bos' pa sibala
Shinka preferzhniga!“

Nevóljna nevésta.

Sakáj ste me dáli
 Na v'fôko goró,
 De móram nositi
 Na glav'zi vodó?

„B' se b'la omoshíla
 V Sadolje, k' fi 'tlà,
 Bi bíla nosíla
 Na glav'zi dervà!“

Oh ráj b' me b'li dáli
 Na ravno poljé,
 Ki tam bi leshála
 Do béliĝa dné!
 Do béliĝa dné
 De solnze gori gré!

Mój pufhljiz je sêlen,
Mój perftan je slát;
Mên' shénin namenjen
Bil pobizh je mlád!

III.

Krátke pésmize.

Sim fhel na vodó,
 Šim vidil enó,
 Iméla zherne ozhí,
 Kakor ribzheva hzhi.

En hribiz bom kupil,
 Bom tèrte sadíl,
 Dekléta napájal,
 Pa sam ga bóm pí.

Nikólj ne bóm posábil
 Ozhéta svojiga,
 Ki smiraj me je vábil:
 „Šin! pit ga pojdiva!“

Na visoke goré,
 Kjér terte rodé,
 Tam gôri vinze raste,
 Sa tak jake móshje.

—
 Je shábe lovíl,
 Nobêne dobil,
 Nobêne dobíl,
 Jih je pred fábo podíl.

—
 Jes imam pa ljúbizo
 V gradu je sa kuharzo;
 Shivôta je drobniga,
 Šerza pohlevniga.

—
 „Shé se déla béli dán,
 Daj mi zhrevlje, de grém dám!“
 „„Jes pa zhrevljev ti ne dám,
 Ki te prevezh rada imám!““

—
 Je Silja in Dráva
 Vse móšte pobrála,

Pobrala jih je,
Kjér je moja deklè.

Mamiza so djáli,
De bodo kokljo prodáli,
In pisheta zló,
De bo ravno sédim sto.

Tri urize hôda
Ni drus'ga k' vâda,
Kjér je pa môja deklè,
Je vse ravno poljè.

Na félo vashe hódil
Šim gladil stesè,
Sdaj pa raste germovje,
Selêne trave.

Travzo poshgál,
Germovje posékal,

Bom pogladil stesé,
K' na sêlo dershé.

Dekle zhín zhín!
Šim Bornkarjev sín;
Po nôzhi v val hódim
Po dnévi leshím.

Zhe môja zhesfh biti,
Še morash umíti,
In druge puštíti.

Kje dôli bom hódil,
Kjér vôda zvergljá,
Nésh'zo bóm klizal,
K' je deklè mojâ.

Je majhina kájsha,
Je bliso poljé,
Bósh varno leshála
Do béliiga dné!

Ima tanke rokálze,
 Ima béle roké;
 Rudézhiga líza
 Je môja deklè.

Zhe me môja ne vsame,
 Šim rajshi takó,
 De me prošt'ga pokópljejo
 V zhèrno semljó.

Od mlína do otóka
 Je trísto stopínj,
 K' fim pobizh jih isfhel,
 K' fim na Mlin val fhel.

Môja dekle je mláda
 Mlajshi ko jes,
 Pa nad mlinam stanúje,
 V otóku pa jes.

Písno bom písal,
 Na Lamberfski grád,

Tist' mu deklétu,
Ki imam jo ràd.

Mój ljubzhik je djál,
„De me bóde jemál“;
Šim pa djála: „Kój, kój!
De bom préd pri pokoj“!

Ljubiza môja
Ne stór' mi tegà,
De b' drugim odpérala,
Môja ne b'là!

Po Mlinfki vafi
Šo spárjeni vfi,
Le Kramar je sám,
K' ne marajo sa-nj.

Eno deklè fim klizal,
Pá m' odgovora ne dá:

Naj dá, ali ne dá!
 Šaj ni nobêna gospá!

Môja dekle je mláda
 Je v fhétnajštim léti;
 Je dôbro navajena
 Póbzhe iméti.

Tri lípize selêne,
 Tri ljubize rumêne,
 Šo vse zherno-oke,
 Nimajo dolge rôke.

Pismo bom pífal
 Is Mlína na Grád,
 De b' Jérzo mi dáli,
 Ki imam jo rad.

Ko b' môja ne bila,
 B' ne hódil sa njó;

B' ji figo pokásal,
Bi tékel pred njó.

Le málo pozhákaj,
De mam'za saspé;
Potlèj t' bom odperla,
Bófh nótri do dné!

Šim hòdi na róte,
Šim ptizhke lovíl,
Šim ptizhkam nastavljal,
Šim Mí nizó dobíl.

Ne hòdi na róte,
Ni Mine domá!
Ni môja, ni tvôja,
Je mlinarjeva.

Ne hòdi sa mano,
Ne bófh me dobil,

Šim tišt'ga Shupána,
K' je shábe lovíl.

—

En starzhik je bil,
K' je vínze rad píl,
K' je en glashik popíl,
Je drusga nalíl.

—

Šim snózhi v vafi bil,
Me je patrólar dobíl;
Šim mu zvánz'garzo dal,
De me v jézho ni djál.

—

„Kaj tù — me je vprashal —
Kaj delash ti tù?
Kaj pa delash ti tù,
V tak' tamni nozhi?“

—

„„Kaj ne vésh ti tó,
Kaj délam jes tù,

De mladi fantízhí
K' deklízam gredó?""

—
Roshmarínovo jutro
Nageljnov dan!
Ljubiza sđrava ostani!
Jes pojdem pa dám.

—
Mój pufhljiz majerón
Je vredin sto krón;
Naj bo sêlen al suh,
Šaj ima smiraj svój duh.

—
De b' vetriz popíhal
Meglize pregnal,
De b' vidil se ljubzhik
In pufhljiz njegov!

—
En vetriz je pihal,
En desh je rošil,

Šaj té nifim profíla,
Pa b' hódil ne bil.

Naj bo vse v bôshje imé,
Kér fim pa vséla te,
Škos' drobne folsé
Bom starala se!

Ljubiza v vertizu
Roshize pléla,
Ljubiga zhakala
Pésmize péla.

Ljubljanke so lépe,
Pa hude so tud';
Šo béle ko répe,
Pa hude ko slud'.

Zhe nifim Shupanja
Zhe nimam slatá,

Ga bódem dobíla
 Šim punza sa tó!

Okoli hodíti
 In truditi se! —
 Na domu leshati
 Je bolji sa-mé.

Pojéda klobáse
 Pojéda mesó,
 V zhafi pa stráda,
 De smil' se Bogú.

Ak' solnze ne sije,
 Pa méfez svetí:
 Ak' ljubi ne pride,
 Pa fáma leshí.

Zhe k' mèni v vas pride,
 Šaj bóva samá;

Ni mater', ozhéta,
Nikógar domá.

O deklè, o deklè,
Saljublena stvar!
Kdo tebe bo ljubil,
Al Anselj mejár?

Šim málo sadrémal,
Šim málo saspál,
En fhélim je prifhel,
M' je kamro sashgál.

Naj kamra gorí
Pa le naj gorí,
De l' pošljà ostáne,
Kjér ljúba leshí!

Tri léta shé flúshim,
Tri léta fhe bóm,

Zhe Mizka me nozhe,
Sa iblájtarja bóm.

Gorénske dekléta,
Şo şhmentan' lepé,
Pa jérhafte hlázhe
Sa pirhe dadé.

Ti mişlişh, ti rajtaşh,
De têbe şhtimám;
Pa, zhe mi verjámesh
Sa nôrza te imám!

Ti mişlişh, ti rajtaşh,
De enaz'ga t' vêzh ni;
Pa pri vřakim fleparju
Şe t' enákost dobí!

En vřabiz me pıka,
Ena bolha me jé,

Eno dekle me ljubi,
De nobêdin ne vé.

Prefhêntan deklè
In barva tvojà!
De ne mórem lesháti
Vlzhugar domá!

Bóm slésil na zhéfhno
Na zépljenzhizo;
Petranovo vídil
Bom keljnarzhizo.

Kdór zhe berhko dekle iméti,
Móra shtibro dat' ob léti;
Jes pa rajshi shtibro dam,
De li lépo dekle imám.

Kadar kolj jes k' tebi sajdem,
Vfelaj drusiga pri tebi najdem,

Jes pa téga ne terpím,
Rajshi te, ljubiza! puštím.

Na frédi Mlinfke vafí
Pa ena rósha zvetí;
Pa nikolj dolgo ne hó
De vtergana bó.

Lépa je strafhno,
Kakor jasno nebó;
Takiga dekléta
Nikolj she ni b'ló!

Le pléfat me pèlji!
En hvánzat imám;
Šim snózhi ga vzverla,
Tù v arshet' ga imám.

Pojdem na Vránfko,
Bóm vidil na Krájnsko,

Bóm vidil mojó,
Kak' pléfhejo sh-njó.

Tri ljub'ze ljubíti,
Šo zhudne rezhí,
Pa vřim trém lagáti,
Me nizh ne škerbí.

Kdór ima tri ljub'ze
Ta ima svoj řhpáf;
Od êne do druge
K' trétji gré v vař.

Vře bom řtoríla
In bógala te,
Preljubi mój móřh'
De me tépel ne bořh.

Mój ljubzhik je lép,
Ko nageljnov zvét;

Pa she léps'hi bi bil,
 Ko b' pikaft ne bil.

Kdó tega je kriv,
 K' máti njegova,
 K' ga ni muham braníla,
 De so pikale, ga?

Tri ure sa Gradzam
 Tri róshe zvetó,
 Bom róshizo vtergal,
 Švoj' ljub'zi jo dal.

Je ljub'za saspala,
 K' je rosh'za difhala;
 Še ljub'za sbudí,
 Šhe rósh'za difhí.

Moj pufheljz je selen,
 Moj ljubzhik je lép,

Moj perſtan je slát,
Moj ljubzhik je mlád.

Sakaj fi sa mano hódil,
Šreberni perſtan nófil?
Le bi bil perſtan v' arshet djál,
Pa bi bil domá saſpál!

Okólj se bóm saſúkal,
Korájshno bóm saúkal:
Bóg ti daj ſto tavshent frézh!
Mêni je druga ljubiza vſézh! —

IV.

Pregovori.

Potúhnjen dôsti shkódvat' sná,
 Zhe túdi ne klepézhe;
 Pozháfa vóda vezh bregá
 Udêre, ko derézhe.

Kar vsamesh po shêni,
 Şkos' gerlo poshêni;
 Vár', kar je po ôzhi,
 Po dnév' in po nôzhi!

Le potlej bósh védel,
 De sa-te kdó ní,
 Ko sh-njim bosh pojédel
 En mérník solí.

Kdór ťterdeno govori,
 Vrédin naj slatá ťe sdí;
 Šaj ťladkána ťhe prodát'
 Hotel boťh sa gólo blat'.

—

Kjér je velíko býti,
 Je málo prida vshíti.

—

Je dôťti kokotánja,
 Kokošhi ne neťó.
 Je dôťti blebetánja,
 Špolnenja nizh ne bò.

—

Posódi, zhe imafh,
 Pa glej, komu dáfh.
 Posodít' prijatle ťtrí,
 Vrazhílo rado jeťí.

—

Nobeniga ne bó
 Rasneťlo molzháti,

V sèbi dershàti
 Škrivnosti svestó.

Kadar véstá dvá
 Se she sariglijá;
 Kadar véjo trijé,
 Véjo vsi ljudjé.

V.

Napisi mézov.

Prosimez.

Kjér o gódu svéte Néshe,
 Šólnze kóljkaj sablišhí,
 Tam se potlej snég uléshe,
 Vòlk she síme vjédel ní.

Svìzhan.

Zhe svézhniza dá
 Pred kap od šrehá,
 Ko káne od svézhe
 U zérkvi gorézhe,
 Kmal' síma nehá.

*Brésin.***1.**

Švét' Gregor veléva
 Koshuhe kupít',
 On vòdo odéva,
 Sná v štrózhje savít'.

2.

Zhe mòkra ni óljka,
 Pa jajze zhe bit'.

Máli tráven.

Mál' traven folsí,
 Še smêja, norí,
 Špomlad in mladóšt,
 Šte enakih lastnost.

Vélikí tráven.

Trijashkó blato
 Dela leto bogato.

*Krěfnik.***1.**

Vídova meglíza
 Petrova roříza
 řné vino in přhenízo.

2.

O řvétim Vidi
 řkós' nozh se vídi;
 ře koljkaj řtégnesh,
 V dán koj drégnesh;
 ře koljkaj řkèrzhifh
 V' dán kój tèrzhifh.

Máli řerpan.

řvéta Marjéta
 Kázhe raspáše; —
 řtrúp tega řvéta
 Kúřhi vse zháše.

Vélikí serpan.

Švet'ga Jernéja
 Mokré meglíze,
 Méd popíjejo
 Sa potíze.

Kimovez.

Kdór po máli mašh' kofí,
 Sa pezhjó vézh' dél fufhí;
 Kdór lenôbi se podá,
 Ràd sa ufhésmi se dergljá.

Kosapersk.

Na dán svétiga Luka
 Še v róke she húka.

Listognoj.

Pravi: „doma stój“,
 Od mésta do mésta
 Je flaba zésta.

Gruden.

Zhè vse tri Boshízhe je drevje kosmát'
 Od ivja al lnéga, obilni bo fád.
 Šad bódi pa préfen al' tudi shé fuh,
 Tak' lákot kruljila ne bo po trebúh'.

VI.

Pivfke péfmi in sdravize.

1.

Ena ptizá priletéla
 Is deshéle Indie,
 Prav lepó mi je sapéla
 Od pshenizhniga klasú.

Pa to pazh ni klas pshenizhen,
 To je Jesufov' teló,
 Ki pri vsaki svéti mashti
 Bogu je darvano.

Ena ptiza priletéla
 Is deshéle Shtajerske,
 Prav lepó mi je sapéla
 Od vinza sladkiga.

To ni bilo sladko vinze,
 Le Jesufova krí,
 Pri vsaki svéti mashi,
 Še pred nami spremení.

Pijmo li mi, bratzi! vinze,
 Vôda na strán' stojí,
 Naj gospôda pije vôdo,
 Kér sa vinze ne terpi.

Šhe vsazimu eno kup'zo
 Vinza nalita stojí,
 Primi li ga sa rozhízo,
 No na ferze fi ga slíj!

Šaj bres skerbi píjesh vinze,
 De lé pijen ne bósh,
 Šaj ti Jesuf ne saméri,
 Zhe korajshen rávno bósh.

2.

Dolénka.

Prijátli sdaj vesel' bodímo,
 Tesháve, skerbí posabímo,
 Nar lépfhi je dán
 Sa dolénsko strán:
 Zhašt Bogu sa to rezímo.

Le bodíte Gorénzi v sneshninah
 V vashih goráh in pezhínah!
 Shalošt je vse,
 Kamor osrem se,
 Po vashih goráh in pezhínah.

Vse drugazh Dolénzam solnze fije,
 Koljkokrat bres skerbi savpíje:
 Ljubi brátez nash,
 Vsami v róke glash,
 Pi na sdrávje tovarshíje!

Tukaj se shivot redí in pase,
 Kjér nam vinska terta rase;
 Šladek je njéni šad,
 Vlak ga ushiva ràd,
 In gré tebi in mèni v láse.

Le prim' bratez kupizo v rozhízo
 In terdi s namí dolénsko pravízo!
 Zhišto ga ispíj,
 Pa naprej napíj;
 Šaj imash modró glavízo!

3.

Bog ozha je vstvaril
 Visoke goré,
 Jih s tertjem safadil
 De vinze rodé.

Mladika je srafla
 Is zherne semljé,
 Dá sladkiga vinza
 K' je barve lepé.

Šaj zhrizhek she poje,
 On poje lepó,
 Na snánje nam daje,
 Je grosdje mehkó.

Zhernina se barva
 Beliza rumení,
 Kdaj bóva pa brála,
 Šogórník mój ti!

Šóde sbijála
 Vstavljala lepó,
 Mofht naliveála,
 Vefêlje bo tó.

Mofht pokufhala,
 Zhe têzhe fladkó,
 Ak' prav se sláfava,
 Gredózha domu.

Me shêna obéra,
 Zhe fim se napíl,
 Me pisano gléda,
 Ko b' njéni ne bíl.

Ji putrih pokáshem,
 Ga vsáme sa shpáf,
 Še kmal' potoláshi,
 Še smêja na gláf.

Vezhérjo t' bóm dala,
 De vunder prebíšh,
 Ti pósljo pošljála
 De fladko saspíšh.

Kér vém de f' potreben,
 Nevárno bolán,
 Ši vsmiljenja vrédin
 Terpišh ko zigán.

Ná sdrávje t' bóm píla,
 De b' škóraj sdrav bil,
 De b' jutro spét tako
 Bolesen dobíl!

KASALO.

	Stran.
A lénzhiza, Grégzova sèstra	5
Terdogláv (1)	10
Marjètiza in Terdoglav v povôdnim grádu (2)	16
Vida	19
Lambergar in Pégam (1)	23
Lambergar in Pégam (2)	30
Kralj Marko	37
Kralj Matjash refhi svojo Alénzhizo	42
Ravbar	53
Dúnajfka sapertija	62
Ribniškha Jériza (1)	65
Ribniškha Jériza (2)	68
Shlahéni gospód Baróda	70
Ljúbzhhik	72
Nesvesti gospód	74
Šánje	78
Svarjenje	80
Rofhlin in Verjanko	82
Od defetnize	86

	Stran.
„Samzhe	90
Pobizh ubit	93
Měshnarfki fant is Morávzh	96
Kogá sim priflushil	68
„Shteri sheljé	101
Tri ljubize	103
Shalovanje déklize	105
Odповed	106
Nevóljna nevésta	107
Krátke pěsmize	109
Pregovori	129
Napisi méfzov	132
Pivfke pěsmi in sdravize (1)	136
— — Dolénfka (2)	138
— — — (3)	140

Posebne zbirke
ŠLOVÉNSKE

/Sv. 2

3461/2/Sv. 2

019505345

COBISS 0

KNJIŽNICA H. JARCA
DOHOZNIŠKI ODD. IN POSEBNE

